

**СОВЕТ ТАТАРСКО - ЯНТЫКСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЛАИШЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

422634 с. , Татарский Янтык
ул. Магазинная , дом 31а
тел/факс: 8(84378) 3-26-21
e-mail:Tyau.La@tatar.ru

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЛАЕШ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТАТАР ЯНТЫГЫ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

422634 Татар Янтыгы авылы,
Кибет урамы, 31 а йорт
тел: 8(84378) 3-26-21
e-mail:Tyau.La@tatar.ru

2022елның 12 декабре

41 номер

КАРАР

**Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы
Татар Янтыгы авыл жирлегендә
бюджет процессы турында
нигезләмәне раслау турында**

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Татар Янтыгы авыл жирлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне Россия Федерациясе Бюджет кодексына туры китерү максатыннан Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Татар Янтыгы авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1.Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Татар Янтыгы авыл жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмәне, әлеге карарга кушымта нигезендә,расларга

2. Әлеге карар кул куелганнан бирле үз көченә керә.

3. Әлеге карар үз көченә кәргән көннән алып Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Татар Янтыгы авыл жирлеге Советының 2022 елның 4 апрелдәге 6/1 номерлы «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Татар Янтыгы авыл жирлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында»гы карары үз көчен югалткан дип танырга..

4.Әлеге карарны Интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru>. веб–адресы буенча һәм интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында урнаштырылган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында- <http://laishevo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча һәм Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Татар Янтыгы авыл жирлеге территориясендә махсус мәгълүмат стендларында бастырып чыгарырга .

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшерүдә тотуны Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Татар Янтыгы авыл жирлеге Советының Икътисадый үсеш һәм план-бюджет комиссиясенә йөкләргә.

Башлык-Татарстан Республикасы

**Лаеш муниципаль районы Татар Янтыгы
авыл жирлеге Советы рәисе
Мифтахов**

Н.Ш.

Татарстан Республикасы Лаеш
муниципаль районы Татар Янтыгы
авыл жирлеге Советының 2022 елның 12 декабрендәге
41 номерлы карары белән расланган

**Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Татар Янтыгы авыл
жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмә**

I Бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья . Әлеге Нигезләмә белән жайга салына торган хокукый мөнәсәбәтләр

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Татар Янтыгы авыл жирлегендә (алга таба - бюджет) бюджет проектын төзү һәм карау, жирле бюджетны раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контрольдә тоту, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисапны карау һәм раслау тәртибен билгеләү буенча бюджет хокук мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасында барлыкка килә торган бюджет мөнәсәбәтләрен регламентлый.

2 статья. Бюджет хокук мөнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукый нигезләре

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Татар Янтыгы авыл жирлегендә(алга таба –авыл жирлеге) бюджет хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка хокукый актлары, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Татар Янтыгы авыл жирлеге Уставы (алга таба-Федераль закон) нигезендә гамәлгә ашырыла. –

3 статья . Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар

Әлеге Нигезләмәдә Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы гамәлдәге законнар белән билгеләнгән мәгънәләрдә төшенчәләр һәм терминнар кулланыла.

4 статья . Бюджет классификациясен куллану үзенчәлекләре

1. Бюджет классификациясенә бердәмлеген һәм бюджет системасы бюджетлары күрсәткечләренең бюджет кытлыкларын финанслау чыганакларын төркемләгәндә чагыштырмасын тәэмин итү максатларында Россия Федерациясе бюджет

классификациясе, шулай ук аны Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән куллану тәртибе кулланыла.

5 статья. Бюджет процессының төп этаплары

Жирлектә бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала::

- бюджет проектын төзү;
- бюджетны карау һәм раслау;
- бюджет үтәләше;
- жирле бюджет үтәләше турында бюджет хисабын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау;
- муниципаль финанс контроле.

6 статья. Бюджет процессында катнашучылар

Муниципаль берәмлектә бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

Авыл жирлеге башлыгы;

Авыл жирлеге советы утырышы;

- Авыл жирлеге башкарма комитеты;

Лаеш муниципаль районы контроль-хисап палатасы утырышы;

- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр;

- бюджет керемнәренә Баш администраторлары (администраторлары);

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары (администраторлары);

- бюджет акчаларын алуучылар.

7 статья. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек советы:

- бюджет һәм аның үтәләше турындагы хисапны карый һәм раслый;

- бюджет үтәләшенә аерым мәсьәләләрен карау барышында контрольлек итәләр;

- Россия Федерациясе Салымнар һәм җыемнар турындагы законнары нигезендә жирле салымнарны һәм җыемнарны билгели, үзгәртә һәм юкка чыгара;

- жирле салымнар буенча салым ташламаларын, аларны куллану нигезләрен һәм тәртибен билгели;

- муниципаль берәмлекне үстерү планнарын һәм программаларын кабул итә, аларның үтәләше турында хисапларны раслау;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенә, Татарстан Республикасының башка закон һәм норматив хокукый актлары, муниципаль берәмлек уставы нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Жирлек советы хокукы:

- бюджет проектын карау һәм раслау барышында Башкарма комитеттан өстәмә материалларын алу;

- бюджет үтәләше турында оператив мәгълүмат алу;

- бюджет үтәләше турындагы хисапны раслау (раслау);

2. Жирлек башлыгы:

- экспертиза үткәру өчен Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасына жирле бюджет турында карар проектын жибәрә;
- советның бюджет турында, бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү турында, бюджет үтәлеше турында еллык хисапны раслау турында, жирлекнең бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы Советның башка карарларына кул куя;
- Россия Федерациясенен, Татарстан Республикасының закон һәм норматив хокукый актлары, жирлек уставы нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3. Авыл жирлеге башкарма комитеты:

- муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше программасын, Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет проектын төзүне һәм аларны жирлек Советына раслауга кирәкле документлар һәм материаллар белән кертүне оештыра;
- бюджет үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәмин итә;
- жирлек Советына раслауга бюджет үтәлеше турында хисап бирә;
- жирлек уставы нигезендә муниципаль бурыч белән идарә итүне гамәлгә ашыра;
- чыгым йөкләмәләре реестрын алып баруны оештыра;
- бюджетның үтәлешен, шул исәптән бюджет акчаларының максатчан һәм нәтижәле тотылышын контрольдә тотуны гамәлгә ашыра;
- финанс органы вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;
- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы бюджет законнары, жирлек уставы нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

4. Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасы:

Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасы Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенен гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, контроль - хисап палатасына тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча вәкаләтләрен тапшыру турындагы килешү нигезендә бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

- бюджет үтәлешен тышкы контрольдә тоту;
- жирлек бюджеты проектына һәм жирле үзидарә органнарының бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы башка норматив хокукый актларына экспертиза үткәрә;
- бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерүне гамәлгә ашыра;
- жирлек милкендә булган мөлкәт белән идарә итүнең һәм аның белән эш итүнең билгеләнгән тәртибе үтәлешен контрольдә тоту;
- бюджет акчаларын, шулай ук Россия Федерациясе законнарында каралган башка чыганақлардан бюджет ала торган акчаларның законлылыгына, нәтижәлелегенә (нәтижәлелегенә һәм экономиялелегенә) контрольлек итә һәм гамәлгә ашыра;
- салым һәм башка ташламалар һәм өстенлекләр бирүнең нәтижәлелеген бәяләүне гамәлгә ашыра;
- федераль законнарда, Россия Федерациясе субъекты законнарында, жирлек Советының норматив хокукый актларында билгеләнгән тышкы муниципаль финанс контроле өлкәсендә башка вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

6. Бюджет акчаларын баш бүлүче:

- үзе раслаган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген, адреслылығын һәм максатчан характерын тәмин итә;

- үз карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр исемлеген төзи;

- расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезли ;

- бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, ведомство карамагындагы бюджет средстволарын бүлүчеләргә һәм алучыларга бюджет йөкләмәләре лимитларын бүлү һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

- бюджет йөкләмәләре лимитларын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- жыелма бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

- муниципаль биремнәр формалаштыра һәм раслый;

- максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтәлешен тәмин итә;;

- бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисаплылығын формалаштыра;

- бюджет законнарында билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

7. Бюджет акчаларын алучы:

бюджет сметасын төзи һәм башкара;

- бюджет йөкләмәләренең һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) башкара;

- үзендә каралган бюджет ассигнованиеләрен куллануның нәтижәлелеген, максатчан характерын тәмин итә;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып баруны тәмин итә);

- бюджет Хисабын формалаштыра (бюджет хисаплылыгын формалаштыруны тээмин итэ) һәм бюджет акчаларын алуучының бюджет акчаларын тиешле баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет хисаплылыгын тапшыра;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм бюджет законнарының бюджет хокук мөнәсәбәтләрән жайга салучы норматив хокукый актларында һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара.

8. Муниципаль берәмлекнең бюджет процессында башка катнашучыларның бюджет вәкаләтләре.

Бюджет керемнәренә баш администраторы, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.

9 статья. Казначылык түләүләре системасы, казначылык хезмәте.

1. Казначылык түләүләре системасы казначылык түләүләре системасын оештыру һәм эшләтү кагыйдәләре буенча үзара хезмәттәшлек итүче казна түләүләре системасының катнашучылар һәм операторларының берләшүе булып тора.

2. Казначылык түләүләре системасының турыдан-туры катнашучылары булып тора:

1) Федераль казначылык;

2) муниципаль берәмлекнең финанс органы;

3) бюджет керемнәре администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары;

4) федераль казначылыкта шәхси счетлары ачылган бюджеттан акча алуучылар һәм Казначылык белән тээмин итүдә катнашучылар.

3. Казначылык түләүләре системасында төп катнашучылар булып тора:

1) жирле бюджет акчаларын алуучылар;

2) жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары;

3) муниципаль бюджет һәм автоном учреждениеләр;

4) муниципаль берәмлекнең финанс органында шәхси счетлары ачылган бюджеттан акча алуучылар һәм Казначылык белән тээмин итүдә катнашучылар.

4. Өлеге статьяның 3 пунктында күрсәтелгән казначылык түләүләре системасында катнашучылар, Федераль казначылыкка муниципаль берәмлек финанс органының аерым функцияләрен тапшырган очракта, Бюджет кодексының 220.2 статьясы нигезендә, казначылык түләүләре системасының турыдан-туры катнашучылары булып торалар.

5. Жирлек бюджеты керемнәре администраторларының операцияләрен исәпкә алу Федераль казначылыкта ачыла торган шәхси счетларда башкарыла.

Жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләргә исәпкә алу, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән очрактан тыш, финанс органында ачыла торган шәхси счетларда, Федераль казначылыкта финанс органы ачыла торган шәхси счетларда башкарыла.

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 220.1 статьясында күрсәтелгән шәхси счетлар Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.14 статьясында билгеләнгән казначылык счетларының тиешле төрләргә нигезендә ачыла.

6. Бердәм Казначылык сетының акчалары казначылык түләүләре системасында катнашучыларның өлеге Кодекстың 242.8 статьясында билгеләнгән акча акчалары исәбәнән, өлеге Кодекстың 242.14 статьясында күрсәтелгән казначылык счетларында формалаша.

7. Бердәм казначылык сеты акчаларына түләтүне сорап мөрәжәгать итү рөхсәт ителми.

8. Бердәм Казначылык сетында калдыклар белән идарә итү операцияләрен Федераль казначылык башкара.

Казначылык хезмәте.

1. Казначылык хезмәте күрсәтү өчен федераль казначылыкта казначылык счетларының түбәндәге төрләргә ачыла:

- 1) бюджетның бердәм сеты;
- 2) керемнәргә исәпкә алу һәм бүлү буенча операцияләргә гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казна сеты;
- 3) вакытлыча күрсәтмәгә керә торган акчалар белән операцияләргә гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казна сеты;
- 4) бюджеттан акча алуучыларның акчалары белән операцияләргә гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казна сеты;
- 5) казначылык белән тәмин итүдә катнашучыларның акчалата акчалары белән операцияләргә гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казна сеты;
- 7) Бюджет Кодексында, шулай ук Россия Федерациясенә башка закон актларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенә, Россия Федерациясе Финанс министрлыгының һәм Федераль казначылыкның норматив хокукый актларында билгеләнгән очрактарда операцияләргә гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен бүтән казначылык счетлары.

2. Казначылык счетларында бюджет акчалары, бюджет акчаларын алуучыларның вакытлыча кулланылышына керә торган акчалар, бюджет һәм Автоном учреждениеләрнең акчалары, бюджеттан акча алуучыларның һәм казначылык белән тәэмин итүдә катнашучыларның акчалары исәпкә алына, аларның шәхси счетлары Федераль казначылыкта (муниципаль берәмлекнең финанс органында) ачылган.

3. Бюджет үтәлешенә казначылык хезмәте муниципаль берәмлекнең финанс органына жирле бюджетның бердәм счетын ачу белән гамәлгә ашырыла.

4. Бюджет акчаларын алуучылар, федераль бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторлары, шулай ук муниципаль берәмлекнең финанс органнары, бюджет акчаларын алуучылар, казначылык түләүләре системасында турыдан-туры катнашучылар, Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә тиешле бюджетның бердәм счетында акча белән эш итәләр.

5. Федераль казначылык финанс органнарына тиешле бюджетларны үтәү буенча операцияләр турында мәгълүмат, шулай ук тиешле территориянең консолидацияләнган бюджетына керүче жирлекләр бюджетларын үтәү буенча операцияләр турында мәгълүмат бирә.

6. Казначылык счетлары Федераль казначылык билгеләгән тәртиптә Россия Федерациясе валютасында ачыла. Казначылык хезмәте күрсәтү тәртибен Федераль казначылык билгели.

7. Казна түләве тиешле казначылык счетында калган акчалар чикләрендә башкарыла.

8. Керемнәргә исәпкә алу һәм бүлү буенча операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен Россия Федерациясе бюджет системасына керүләр казначылык счетларына күчерелгә тиеш.

9. Федераль казначылык керемнәргә исәбен алып бара һәм аларны Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында бүлүне гамәлгә ашыра, шулай ук Бюджет кодексының 40 статьясы нигезләмәләре нигезендә тиешле бюджетларның бердәм счетларына керемнәргә бүленгән суммаларын күчәрә.

10. Федераль казначылык Россия Федерациясе бюджет системасы бюджет классификациясе кодлары буенча бюджет керемнәргә администраторларының (бюджетлар кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторларының) тиешле шәхси счетларында Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына керүләрне исәпкә ала.

11. Бюджет керемнәргә администраторлары (бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторлары) Бюджет кодексы нигезендә бюджет керемнәргә администраторларының (бюджетлар кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторларының) ачык шәхси счетларында исәпкә алынган керемнәр буенча үз бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыралар, артык түләнгән яисә артык алынган суммаларны кире кайтару (зачет, төгәлләштерү) буенча операцияләр башкаруга күрсәтмәләр кабул итәләр һәм күрсәтмәләр төзиләр, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар суммаларын һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны, һәм күрсәтелгән күрсәтмәләргә үтәү өчен Федераль казначылыкка жибәрә.

12. Бюджет акчаларын алуучыларның вакытлыча кулланылышына керә торган акчалар белән операцияләргә казначылык хезмәте күрсәтү федераль казначылыкта вакытлыча кулланышка керә торган акча белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен гамәлгә ашырыла.

13. Бюджет акчаларын алуучыларның вакытлыча кулланылышына керэ торган акчалар белэн операциялэрне гамэлгэ ашыру һәм чагылдыру өчен казначылык счетлары Федераль казначылыкка, муниципаль берәмлекнең финанс органына ачыла.

14. Бюджет акчаларын алуучылар федераль казначылыкта вакытлыча кулланылышка ашырыла торган акчалар белэн операциялэрне исәпкә алу буенча шәхси счетлар, Россия Федерациясе законнары нигезендә, вакытлыча эшкә килүче акча белэн операциялэрне гамэлгэ ашыру һәм чагылдыру өчен, тиешле казначылык счетларында акча белэн эш итә.

15. Бюджет акчаларын алуучыларның вакытлыча кулланылышына керэ торган акчалар белэн операциялэр күрсәтелгән операциялэрне санкцияләгәннән соң башкарыла.

16. Бюджеттан акча алуучылар акчалары белэн операциялэрне казначылык аша хезмәт күрсәтү федераль казначылыкта казначылык счетларын ачу һәм бюджеттан акча алуучыларның акчалары белэн операциялэр ясау өчен башкарыла.

17. Бюджеттан акча алуучылар акчалары белэн операциялэр казначылык счетларында, Федераль казначылыкка, муниципаль берәмлекнең финанс органына Ачык бюджет акчаларын алуучыларның акчалары белэн операциялэрне гамэлгэ ашыру һәм чагылдыру өчен башкарыла.

18. Бюджеттан акча алуучылар, Россия Федерациясе законнары нигезендә, бюджет процессында катнашмаучы юридик затларның акчалата чаралары белэн операциялэрне гамэлгэ ашыру һәм чагылдыру өчен, тиешле казначылык счетларында акча белэн эш итә.

19. Казначылык белэн тәмин итүдә катнашучылар акчалары белэн операциялэрне казначылык хезмәте күрсәтү Федераль казначылык тарафыннан расланган, федераль казначылыкта казначылык счетларын ачу һәм казначылык белэн тәмин итүдә катнашучыларның акча средстволары белэн операциялэр ясау өчен башкарыла.

20. Казначылык белэн тәмин итүдә катнашучылар Бюджет кодексы таләпләре һәм аның нигезендә кабул ителә торган норматив хокукый актлар нигезендә казначылык белэн тәмин итүдә катнашучыларның акча средстволары белэн операциялэрне гамэлгэ ашыру һәм чагылдыру өчен тиешле казначылык счетларында акча белэн эш итәләр.

21. Казначылык белэн тәмин итүдә катнашучылар акчалары белэн операциялэр казначылык счетларында, Федераль казначылык, муниципаль берәмлекнең финанс органы ачкан Казначылык тәминатында катнашучыларның акчалары белэн операциялэрне гамэлгэ ашыру һәм чагылдыру өчен башкарыла.

22. Казначылык счетларына Казначылык ярдәмендә катнашучыларның акчалары белэн операциялэрне гамэлгэ ашыру һәм чагылдыру өчен Казначылык счетларына Казначылык карамагына керми торган акчаларны күчерү рәхсәт ителми.

23. Казначылык түләүләре системасында катнашучыларны операциялэр буенча исәп-хисапларны гамэлгэ ашыру өчен билгеләнгән акчалар һәм акча белэн тәмин итү Федераль казначылык тарафыннан әлеге Кодексның 155 һәм 156 статьялары нигезләмәләренә туры китереп гамэлгэ ашырыла.

24. Йөкләмәләрне казначылык белэн тәмин итү (кыйммәтле кәгазь булмаган) документ булып тора, ул Федераль казначылык тарафыннан, Федераль казначылыкның бурычларын раслау өчен, товарлар белэн тәмин итү, эшләр башкару, башка шартнамәләр (киләшүләр) хезмәтләре күрсәтү турында муниципаль контрактларны үтәгәндә барлыкка килә торган күрсәтелгән йөкләмәләрне түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә бюджет

акчаларын алуучы йөкләмэләрен түләүне тээмин итү өчен федераль казначылык тарафыннан бирелә.

25 федераль казначылык бюджет акчаларын алуучының гаризасы нигезендә йөкләмэләрне казначылык белән тээмин итүне, муниципаль контрактларны, шартнамэләрне (килешүләрне) үтэгәндә исәп-хисапларны гамәлгә ашыру өчен, йөкләмэләрен казначылык белән тээмин итәргә тиешле юридик затларга йөкләмэләрне казначылык белән тээмин итүне бирә. Россия Федерациясе законнары нигезендә банк белән тээмин ителергә тиешле муниципаль контракт буенча башкаручыга (соисполнительгә) йөкләмэләрне казначылык белән тээмин итүне биргәндә, әлеге казначылык йөкләмэләрен Федераль казначылык тарафыннан тиешле муниципаль контрактны банк белән тээмин итүне гамәлгә ашыручы кредит оешмасына жибәрелә.

26. Федераль казначылык йөкләмэләрне казначылык белән тээмин итү алуучы гаризасы нигезендә контрактларны, килешүләрне, килешүләрне, муниципаль контрактларны, башка шартнамэләрне (килешүләрне) үтәү кысаларында төзелгән йөкләмэләрне казначылык белән тээмин итүне гамәлгә ашыра.

27. Йөкләмэләрне Казначылык белән тээмин итү бюджет акчаларын алуучыларның акчалата йөкләмэләрен казначылык тарафыннан бирелгән йөкләмэләр суммасында түлөгән очракта үтәлгән дип санала.

28. Федераль казначылык, бюджет акчаларын алуучы, казначылык тээминатын алуучы гаризасыннан башка, йөкләмэләрне казначылык белән тээмин итү срогы тәмамланганнан соң йөкләмэләрне казначылык белән тээмин итүне кире ала.

Казначылык операцияләре

1. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.23 статьясындагы 5 пункты нигезендә казначылык белән тээмин ителергә тиеш:

- муниципаль контрактлар нигезендә жирлек бюджеты турында жирлек Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән акчалар,;
финанс чыганагы

жирле бюджеттан бирелә торган үтәләшнә тээмин итү авансы һәм исәп-хисаплары кертелмәгән акчалар:

а) 50 миллион сумнан ким булмаган муниципаль контрактлар буенча;

б) муниципаль бюджет яисә автоном учреждениеләр тарафыннан 50 миллион сумнан кимрәк суммага төзелә торган контрактлар (килешүләр) буенча икейөзлеләр счетлары муниципаль берәмлекнең финанс органында күрсәтелгән учреждениеләргә Россия Федерациясе законнары нигезендә керә торган акчалар исәбеннән ачылган..;

- казначылык катнашучылары тарафыннан алына торган (алынган) акчалар федераль законнарда, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары белән билгеләнгән очракларда (Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.27 статьясындагы 1 пунктчасының дүртенче абзацында күрсәтелгән чараларны да кертеп).

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.26 статьясындагы 1 пункты нигезендә билгеләнгән акчаларны казначылык белән тээмин итү жирле үзидарә яисә Федераль казначылык тарафыннан аларга финанс органының аерым функцияләрен гамәлгә ашырганда гамәлгә ашырыла Россия Федерациясе Бюджет кодексының 220.2 статьясы нигезендә.

Казначылык белән тээмин ителергә тиеш түгел, бирелә торган акчалар

юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга - товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә:

1) түбәндәге нигездә:

кабул итү, эшкәртү, саклау, тапшыру, китерү буенча элементә хезмәтләрен сатып алу максатларында төзелә торган муниципаль контрактлар, контрактлар (шартнамәләр) электр элементәсе яки почта жиберүләре, коммуналь хезмәтләр күрсәтү, гомуми файдаланудагы тимер юл транспортында пассажирлар һәм йөкләр ташуны оештыру һәм гамәлгә ашыру буенча хезмәт күрсәтүләр, электр энергиясе, кунакханә хезмәтләре күрсәтү, авиация һәм тимер юл билетлары, шәһәр юллары өчен билетлар аренда максатларында шәһәр яны транспорты, вакытлы басмаларга язылу, инженерлык челтәрләрен, коммуникацияләрне, корылмаларны Казначылык белән тәмин итү, шулай ук проектларга дүләт экспертизасы үткәрү максатларында катнашучыларны күчерү (үзгәртеп кору, тоташтыру) буенча эшләрне гамәлгә ашыру;

шәһәр төзелешә эшчәнлегә турында Россия Федерациясә законнары нигезендә документлар һәм инженерлык эзләнүләр нәтижәләре, иминләштерүне гамәлгә ашыру, иминият законнары нигезендә, физик затлардан түләү агентлары тарафыннан башкарыла торган түләүләрне кабул итү буенча хезмәтләр алу максатларында;

- башкаручылары муниципаль казна учреждениеләре булган муниципаль контрактлар (контрактлар);

- үтәүләре Россия Федерациясә законнары нигезендә банк тарафыннан алып барылырга тиешле муниципаль контрактлар;

- килешүләрне үтәү кысаларында төзелгән контрактлар (шартнамәләр) субсидияләр (бюджет инвестицияләре) бирү турында килешүләр);

2) товарлар житештерү (сату), эшләр башкару, хезмәт күрсәтүгә бәйле рәвештә алынмаган керемнәрне каплау яки фактта тотылган чыгымнарны каплау тәртибендә;

3) дүләт алдындагы фән һәм техника, мәгариф, мәдәният, сәнгать һәм массакуләм мәгълүмат чаралары (Грантлар, Премияләр, стипендияләр һәм башка бүләкләүләр) өлкәсендәге казанышлары өчен;

4) жирлек Советының жирлек бюджеты турында карары белән күрсәтелгән социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга, шулай ук башка юридик затларга.

2. Казначылык ярдәмендә катнашучылар акчалары белән операцияләргә казначылык хезмәтә күрсәтү тәртибе нигезендә башкарыла, Федераль казначылык тарафыннан расланган Федераль казначылык ачылу белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казначылык счетлары казначылык Казначылык белән тәмин итүдә катнашучыларның акчалары.

3. Финанс белән тәмин итү чыганагы булып күрсәтелгән акчалар торган казначылык тәминатында катнашучылар акчалары белән операцияләрне исәпкә алу өлегә Кодексның 242.25 һәм 242.26 статьяларында шәхси счетларда башкарыла, ул федераль казначылыкта, финанс органында ачыла. федераль законнарда билгеләнгән очракларда.

4. Жирлек башкарма комитеты, казна учреждениеләре карамагындагы Физик затларга хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр, шулай ук аларга бәйле рәвештә Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетларына мәжбүри түләүләр һәм аларны күчерү,

бюджет хисапын алып бару, шул исәптән әлеге бюджет исәбе нигезендә формалаштырыла торган бюджет хисаплылыгын, башка мәжбүри хисаплылыкны төзү һәм тапшыруны да кертәп, тиешле муниципаль органнарда мондый хисаплылыкны бирүне тәмин итү вәкаләтләре тиешле муниципаль органнарда гомуми таләпләр нигезендә тапшырылырга мөмкин., Россия Федерациясә Хөкүмәте, Федераль казначылыкка билгеләнгән.

5. Муниципаль берәмлекнең финанс органы Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән очрақларда һәм тәртиптә Россия Федерациясә Бюджет кодексының 242.26 статьясында күрсәтелгән чараларны киңәйтелгән казначылык белән тәмин итүне гәмәлгә ашырырга хокукы

10 статья. Бюджет керемнәре.

1. Бюджет керемнәре Россия Федерациясә Бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы законнар һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә формалаша.

Бюджет керемнәренә салым, салым булмаган һәм түләүсез керемнәр керә.

2. Россия Федерациясә Бюджет кодексының 9 бүлеге нигезендә жирле салымнар һәм жыемнар, федераль салымнардан һәм жыемнардан, шул исәптән махсус салым режимнарында каралган салым керемнәре, региональ һәм жирле салымнар Россия Федерациясә Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы законнары, жирлек советының хокукый актларында билгеләнгән Бердәм, дифференциацияләнгән түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча күчерелә.

Бюджетның салым булмаган керемнәре Россия Федерациясә Бюджет кодексының 41, 42, 46 һәм 62 статьялары нигезендә формалаша.

11 статья. Бюджет чыгымнары.

Жирлек бюджеты чыгымнары федераль законнардан, Татарстан Республикасы законнарыннан һәм жирлекнең норматив актларыннан килеп чыга торган йөкләмәләрнең һәр төрен финанс ягыннан тәмин итү вәкаләтләрен бүлүдән һәм беркетүдән чыгып формалаша.

Жирлек бюджеты чыгымнары структурасы һәм рәвеше, шулай ук бюджет акчаларын бирү һәм тоту тәртибе Россия Федерациясә Бюджет кодексының 10 бүлеге нигезендә гәмәлгә ашырыла.

Жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гәмәлгә ашыру өчен бюджет чыгымнарын гәмәлгә ашыру тәртибе федераль дәүләт хакимияте органнары һәм (яисә) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары тарафыннан билгеләнә.

Әгәр чыгым йөкләмәләренең гәмәлдәге төрләре буенча чыгым йөкләмәләрен арттыруны яисә чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен кертүне күздә тоткан хокукый акт кабул ителсә, күрсәтелгән хокукый акт чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен үтәү

чыганаclarын һәм тәртибен, шул исәптән кирәк очракта, финанс ресурсларын Россия Федерациясе бюджет системасының тиешле бюджетларына тапшыру тәртибен билгели торган нормалар булырга тиеш.

Чыгым йөкләмәләренәң яңа төрләрән кабул итүгә бюджет ассигнованиеләре бүлөп бирү яисә чыгым йөкләмәләренәң гамәлдәге төрләрән үтәүгә бюджет ассигнованиеләрән арттыру, бюджет турындагы карарга тиешле бюджет ассигнованиеләрән кертү шарты белән йә ағымдагы финанс елында, тиешле бюджет турындагы карарга тиешле үзгәрешләр керткәннән соң, һәм бюджет чыгымнарының аерым статьялары буенча бюджет ассигнованиеләре кыскартылганда гына, чираттагы финанс елы башыннан гына гамәлгә ашырылырга мөмкин.

1 . Бюджет ассигнованиеләрәнә түбәндәге ассигнованиеләр керә.:

- муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуға ассигнованиеләрне дә кертөп, муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару);

- халыкны социаль тәмин итү;

- муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү;;

- юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга субсидияләр бирү;;

- бюджетара трансфертлар бирү;

- муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү;

- жирле үзидарә органнарының яисә бу органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмау) нәтижәсендә граждандга яисә юридик затка китерелгән зыянны каплау турында жирлекләргә карата дөгьвалар буенча Суд актларын үтәү.

2. Муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләрәнә ассигнованиеләр керә.:

- казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәмин итү, шул исәптән физик һәм (яки) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару) буенча да;

- бюджет һәм автоном учреждениеләргә, шул исәптән алар тарафыннан муниципаль йөкләмә үтәләшен финанс ягыннан тәмин итүгә субсидияләр бирү ;

- муниципаль учреждениеләр булмаган коммерциячел булмаган оешмаларга, шул исәптән күрсәтелгән оешмалар тарафыннан физик һәм (яки) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) шартнамәләр (киләшүләр) нигезендә субсидияләр бирү ;

- муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру;

- муниципаль ихтыяжларны тээмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмэт күрсәтүләрне сатып алу (казна учреждениесе функцияләрен һәм казна учреждениеләре муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен үтәүне тээмин итү өчен бюджет ассигнованиеләреннән тыш), шул исәптән юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, шулай ук физик затларга - социаль өлкәдә муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль социаль заказны үтәүне финанс ягыннан тээмин итү максатларында субсидияләр бирү.

3. Казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тээмин итү үз эченә ала:

- казна учреждениеләре хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү, жирле үзидарә органнары хезмәткәрләренә, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның, башка категория хезмәткәрләренә хезмәт шартнамәләре (хезмәт контрактлары, контрактлары) һәм Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә командировка һәм башка түлүүләр (акчалата бүлөк, акчалата бүлөк, хезмәт хақы), жирле үзидарә органнары хезмәткәрләренә, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның хезмәт шартнамәләре (хезмәт контрактлары, контрактлары), хезмәт;

- муниципаль ихтыяжларны тээмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу;

- Россия Федерациясе бюджет системасына салымнарны, жыемнарны һәм башка мәжбүри түлүүләрне түләү;

- аның эшчәнлеген тормышка ашырганда казна учреждениесе китергән зыянны каплау.

4. Муниципаль ихтыяжларны тээмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу, Бюджет кодексы нигезләмәләрен исәпкә алып, дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тээмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

5. Муниципаль контрактлар муниципаль ихтыяжларны тээмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законында билгеләнгән тәртиптә төзелгән һәм расланган муниципаль ихтыяжларны тээмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу план-графикы нигезендә төзелә һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә түләнә.

6. Эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү, башкару циклы давамлылыгы, аларны үтәүнең расланган бюджет йөкләмәләренә расланган лимитларының гамәлдә булу срогыннан артып киткән муниципаль контрактлар тиешле максатларга Бюджет кодексының 79 статьясы нигезендә кабул ителә торган муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен эзерләү һәм гамәлгә ашыру турындагы карарлар белән билгеләнгән акчалар чикләрендә әлеге карарларны гамәлгә ашыру срогына төзелергә мөмкин.

7. Эшләр башкару, хезмәт күрсәтү предметлары булган жирлек исемнән төзелә торган бүтән муниципаль контрактлар, аларны үтәүнең расланган бюджет йөкләмәләренең расланган лимитларының гамәлдә булу срогыннан артып киткән житештерү циклы дөвамлылығы күрсәтелгән актларда билгеләнгән акчалар чикләрендә һәм сроклар чикләрендә жирлекнең жирле администрациясенә хокукый актларында каралган очрақларда төзелергә мөмкин.

8. Бюджет акчаларын алучылар муниципаль контрактлар төземичә гамәлгә ашырылган сатып алулар реестрын алып барырга тиеш.

9. Муниципаль контрактлар төземичә гамәлгә ашырылган сатып алулар реестрларында түбәндәгә белешмәләр булырга тиеш:

сатып алына торган товарларның, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләренең кыскача атамасы;

тәминатчыларның, подрядчыларның һәм хезмәтләргә башкаручыларның атамасы һәм урыны;

бәясе һәм сатып алу датасы.

10. Халыкны социаль тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләренә гражданнарға социаль түләүләр бирүгә йә гражданнарға социаль ярдәм чараларын гамәлгә ашыру максатларында гражданнар файдасына товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуға бюджет ассигнованиеләре керә.

11. Халыкны социаль тәмин итүгә чыгым йөкләмәләре гавами норматив йөкләмәләр кабул итү нәтижәсендә барлыкка килергә мөмкин.

Күрсәтелгән гавами норматив йөкләмәләргә үтәүгә бюджет ассигнованиеләре мондый йөкләмәләргә һәр төре буенча пенсияләр, пособиеләр, компенсацияләр һәм башка социаль түләүләр, шулай ук халыкка социаль ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру рәвешендә аерым карала.

12. Юридик затларга, шулай ук товарлар житештерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү белән бәйлә чыгымнарны финанс белән тәмин итү (каплау) максатларында юридик затларга, шулай ук физик затларга субсидияләр кире кайтарылмый торган һәм кире кайтарылмый торган нигездә бирелә.

13. Юридик затларга субсидияләр, шулай ук товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүгә физик затларга - бюджет турында жирлек Советы карарында һәм алар нигезендә кабул ителә торган хокукый актларда каралган очрақларда һәм тәртиптә бюджеттан бирелә.

14. Юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, шулай ук товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүгә физик затларга субсидияләр бирүне жайга салучы норматив хокукый актлар Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләргә туры

килергә һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләргә туры килергә тиеш.:

1) субсидияләр алу хокукына ия юридик затларны, индивидуаль эшкуарларны, физик затларны - товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләрне сайлап алу критерийлары һәм категорияләре;

2) субсидияләр бирүнең максатлары, шартлары һәм тәртибе, шулай ук аларны бирү нәтижәләре;

3) аларны биргәндә билгеләнгән шартлар бозылган очракта, бюджетка субсидияләрне кире кайтару тәртибе;

4) агымдагы финанс елында товарлар житештерү (сату), эшләр башкару, хезмәт күрсәтүләр белән бәйлә чыгымнарны финанс ягыннан тәмин итү максатларында бирелә торган субсидияләрнең (финанс ягыннан тәмин итү чыганагы күрсәтелгән субсидияләр булган субсидия алучының акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә бирелгән субсидияләрдән тыш) калган субсидияләрне кире кайтару очраklары һәм тәртибе.;

5) субсидияләр алучыларга һәм бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә карата субсидияләр бирү тәртибен һәм шартларын, шул исәптән аларны бирү нәтижәләренә ирешү өлешендә, шулай ук Бюджет кодексының 268.1 һәм 269.2 статьялары нигезендә муниципаль финанс тикшерүе органнары тарафыннан тикшерүләренә гамәлгә ашыру турында нигезләмәләр.

15. Субсидияләр алучылар тарафыннан аларны биргәндә билгеләнгән шартлар бозылган очракта, тиешле акчалар жирлекнең норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә, бюджетка кире кайтарылырга тиеш

12 статья. Бюджетара трансфертлар, субсидияләр.

1. Жирлек бюджетыннан бюджетара трансфертлар формасында бирелергә мөмкин: муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;

Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән очраklарда Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр; башка бюджетара трансфертлар.

2. Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган жирлек Советы карарларында каралган очраklарда һәм тәртиптә башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен башкарганда барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында жирлек бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин.

Әлеге статьяда күрсәтелгән субсидияләрне бирү максатлары һәм шартлары жирле администрация арасында жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган килешүләр белән билгеләнә.

3. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

Күрсәтелгән бюджетара субсидияләр Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек бюджетында карала.

4. Федераль бюджет законнары һәм Татарстан Республикасы законнары таләпләре нигезендә кабул ителә торган жирлек Советы карары белән каралган очракларда һәм тәртиптә Лаеш муниципаль районы бюджетына жирлек бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә жирле эһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча вәкаләтләр өләшен гамәлгә ашыру өчен дә, бирелергә мөмкин.

II Бүлек . Бюджет проектын төзү.

13 статья. Бюджет проектын төзү нигезләре

1. Бюджет проектын төзү авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 20 бүлеге нигезендә башкарыла.

Жирлек бюджеты проекты жирлек уставы нигезендә өч елга (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет проекты белән төзелә.

Өгәр бюджет проекты Чираттагы финанс елына төзелә һәм раслана икән, жирлекнең башкарма комитеты уртача сроклы финанс планын эшли һәм раслый.

2. Проектны төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

- Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниеһенә Юлламасының Россия Федерацияһендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган нигезләмәләре турында;

- Россия Федерацияһенең милли үсеш максатларын һәм халыкка ачык һакимият органнары эшчәнлегенең аларга ирешү юнәлешен билгели торган документлар

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджет сәясәтенең һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре турында;

- социаль - икътисадый үсеш фаразы турында;

- муниципаль программалар(муниципаль программалар проектлары, күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр проектлары).

3. Бюджет проектын төзү өчен мәгълүмат кирәк.:

- Россия Федерацияһенең Салымнар һәм җыемнар турындагы Законнары, Татарстан Республикасының салымнар һәм җыемнар турындагы законнары, жирлекнең салымнар һәм җыемнар турындагы норматив-хокукый актлары проекты эшли башлаганнан бирле гамәлдә булып килә торган;;

- федераль, региональ, жирле салымнардан һәм җыемнардан жирлек бюджетына күчерүләр нормативлары турында;

- жирлек бюджетына башка дәрәжәдәге бюджетлардан бирелә торган түләүсез керемнәрнең фаразланган күләме;;

Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләреннән жирлек бюджетына тапшырыла торган чыгымнар төрләре һәм күләмнәре турында;

- муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә финанс чыгымнары нормативлары турында.

Жирлек бюджеты жирлек Советы карары рәвешендә эшләнә һәм раслана.

Бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, жирлек уставы һәм жирлек Советы карарлары белән билгеләнә торган таләпләрне үтәп, жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

14 статья. Социаль-икътисадый үсеш фаразы

Социаль-икътисади үсеш фаразы кимендә өч ел дәвамында эшләнә.

1. Социаль-икътисади үсеш фаразын төзү ел саен жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан оештырыла. Социаль-икътисади үсеш фаразы Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты һәм Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты арасындагы килешү нигезендә эшләнәргә мөмкин.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына социаль-икътисадый үсеш фаразы план чорының параметрларын төгәлләштерү һәм план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.

Социаль-икътисадый үсеш фаразына аңлатма язуында фараз параметрларын нигезләү, шул исәптән, фаразланган үзгәрешләрнең сәбәпләрен һәм факторларын күрсәтеп, элек расланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.

Бюджет проектын төзү һәм карау барышында социаль-икътисадый үсеш фаразын үзгәртү Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

3. Социаль-икътисадый үсеш фаразына макроикътисади вәзгыять, икътисадый структура, житештерү һәм куллану динамикасы, халыкның тормыш дәрәжәсе һәм сыйфаты күрсәткечләре һәм башка күрсәткечләр керә.

15 статья. Бюджет керемнәрен фаразлау

Бюджет керемнәре, жирлек Советына салымнар һәм жыемнар турындагы закон проекты, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнары, жирлек Советының норматив-хокукый актлары нигезендә, жирлекнең социаль-икътисади үсешен фаразлау нигезендә фаразлана.

Жирлек Советының жирле салымнар турындагы карарларга үзгәрешләр кертү турындагы карарлары, жирлек Советының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы, Чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет керемнәрен үзгәртүгә китерә торган карарлары жирлек Советына бюджет турындагы карар проектын керткәнче кабул ителергә тиеш.

16 статья. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру, әлегә статьяда билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып, тиешле финанс органы (бюджеттан тыш дәүләт фонды идарәсе органы) билгели торган методика тәртибендә һәм нигезендә гамәлгә ашырыла.

Гамәлдәге чыгым йөкләмәләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләре дигәндә агымдагы финанс елында, чираттагы финанс елында яисә план чорында үзгәрешкә тәкъдим ителми торган (планлаштырылмый торган) шартнамәләр һәм килешүләрдә, агымдагы финанс елында тиешле йөкләмәләренә үтәүгә каралган бюджет ассигнованиеләре күләмен арттырып, үз көчен югалткан дип тануга йә агымдагы финанс елында, шартнамәләренә һәм килешүләренә дә кертәп, агымдагы финанс елында тиешле йөкләмәләренә үтәүгә каралган бюджет ассигнованиеләре күләмен арттыруга бәйле ассигнованиеләр аңлашыла, аларның составы һәм (яисә) күләме агымдагы финанс елында, чираттагы финанс елында, , күрсәтелгән законнарны һәм норматив хокукый актларны (Муниципаль хокукый актларны) үтәү йөзеннән бюджет акчаларын алучылар тарафыннан төзелгән (төзелергә тиеш).

Кабул ителә торган йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре дигәндә, составы һәм (яисә) күләме агымдагы финанс елында, чираттагы финанс елында яисә план чорында кабул итүгә яисә үзгәртүгә тәкъдим ителә торган (планлаштырыла торган) законнарда, норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда), шартнамәләрдә һәм килешүләрдә, агымдагы финанс елында тиешле йөкләмәләрне үтәүгә каралган бюджет ассигнованиеләре күләмен арттырып, кабул итүгә йә үзгәртүгә бәйлә, аларның составы һәм (яисә) күләме агымдагы финанс елында, шартнамәләрне һәм килешүләрне, күрсәтелгән законнарны һәм норматив хокукый актларны (Муниципаль хокукый актларны) үтәү йөзеннән бюджет акчаларын алучылар тарафыннан төзелергә тиеш.

Кабул ителә торган йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен беренче чиратта планлаштырганда гамәлдәге һәм үтәлмәгән йөкләмәләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

17 статья. Салым чыгымнарын исемлеге һәм бәяләү

1. Муниципаль берәмлекнең салым чыгымнары исемлеге дәүләт (муниципаль) программалары һәм аларның структур элементлары, шулай ук дәүләт (муниципаль) программаларына кермәгән эшчәнлек юнәлешләре киселешендә жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә төзелә.

2. Россия Федерациясенә салым чыгымнарын бәяләү, Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп, ел саен жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижеләре дәүләт һәм муниципаль программаларны гамәлгә ашыруның нәтижеләлеген бәяләгәндә исәпкә алына.

18 статья. Муниципаль программалар

1. Бюджетта муниципаль программаларны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре, гамәлгә ашыру сроклары, аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме, программаны раслаган муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукый акты нигезендә, жирлек бюджеты турындагы карар белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук элегрәк расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр жирлек башкарма комитеты тарафыннан норматив хокукый акт белән билгеләнгән срокларда расланьрга тиеш.

Муниципаль программалар бюджет турындагы карар белән аның үз көченә кергән көннән өч айдан да соңга калмыйча туры китерелергә тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижеләлеген бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләүне үткәрү тәртибе һәм аның критерийлары муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә. Күрсәтелгән бәяләү нәтижеләре буенча чираттагы финанс елыннан башлап расланган муниципаль программаның туктатылу зарурлыгы яисә үзгәрүе, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклегенә турында Карар кабул ителергә мөмкин.

4. Бюджетта ведомство программаларын гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре, гамәлгә ашыру сроклары, аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

19 статья. Бюджет турында карар проектында карау һәм раслау өчен бирелә торган күрсәткечләр составы

Жирлек Советының бюджет турындагы карары проекты үз эченә алырга тиеш:

- бюджет керемнәренәң гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профицит), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы законнары, әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр керә торган бюджет характеристикалары.

Бюджет турында карар белән раслана:

- Россия Федерациясе Бюджет кодексының 160.1 статьясында каралган очрактарда бюджет керемнәренәң Баш администраторлары Исемлегә;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексының 160.2 статьясында каралган очрактарда бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары Исемлегә;

бюджет ассигнованиеләрен чыгымнар төрләренәң бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре һәм төркемчәләре буенча йә чыгымнар төрләренәң максатчан статьялары (муниципаль) бүлекләре, максатчан статьялары (муниципаль) һәм эшчәнлекнең программалы булмаган юнәлешләре), чыгымнар төрләренәң максатчан төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре), чыгымнар төрләренәң максатчан статьялары (төркемнәре һәм төркемчәләре), төрләренәң максатчан статьялары (муниципаль) һәм программалы булмаган юнәлешләре буенча, төркемчәләре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча бүлү бюджет чыгымнарын классификацияләү чыгымнары Чираттагы финанс елына һәм план чорына, шулай ук бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча очрактарда, әлегә Кодекс, Россия Федерациясе субъекты законы, муниципаль берәмлек Советының хокукый акты белән билгеләнгән;

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

- гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренәң гомуми күләме;

- Чираттагы финанс елында һәм план чорында башка бюджетлардан алына һәм (яисә) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет расланган очракта шартлы рәвештә раслана торган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме: план чорының беренче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменәң кимендә 2,5 проценты күләмендә (Россия Федерациясе бюджет системасының максатчан билгеләнештәгә башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган чыгымнарны исәпкә алмыйча), икенче ел план чорына - бюджетның гомуми чыгымының кимендә 5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнешкә ия булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар хисабына каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча);

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы;

- елның 1 гыйнварына, киләсе чираттагы финанс елы һәм план чорының һәр елы торышына муниципаль эчке бурычның югары чиге), муниципаль гарантияләр буенча югары чик күрсәтеп;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм муниципаль берәмлек Советының норматив хокукый актлары белән билгеләнгән башка күрсәткечләр.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проекты белән расланган план чоры бюджеты күрсәткечләрен ачыклау һәм төзелә торган бюджетның икенче елы күрсәткечләрен раслау күздә тотыла.

Бюджетның план чоры параметрларын үзгәртү жирлек Советы карары нигезендә башкарыла.

Жирле бюджет чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрен үзгәртү расланган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яки кыскарту яисә бюджет ассигнованиеләренен чыгымнарын ведомство структурасына тиешле бюджет чыгымнарының өстәмә максатчан статьялары һәм (яисә) чыгымнары төрләре буенча кертү юлы белән башкарыла.

Шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнар дигәндә, бюджет чыгымнары классификациясе нигезендә план чорында бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлашыла.

Бюджет турындагы карарда Чираттагы финанс елыннан башлап кертүгә тәкъдим ителә торган салым булмаган керемнәрнең аерым төрләре (төрләре) буенча бюджет керемнәреннән бюджет турында карарда тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) бюджет чыгымнарының гомуми күләмнән тыш билгеләнгән максатларга файдалану каралырга мөмкин

III Бүлек . Бюджет турында карар проектына карау һәм раслау

20 статья. Муниципаль берәмлек советына бюджет турында карар проектына кертү

Муниципаль берәмлек башкарма комитеты чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проектына муниципаль берәмлек советына агымдагы елның 15 ноябрдан соң калмыйча карау өчен түбәндәге материаллар белән бер үк вакытта кертә:

- бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елының узган чорында авыл жирлегенең социаль-икътисади үсешенең яқынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең көтелүче нәтижәләре;
- жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы;
- Чираттагы финанс елына һәм план чорына төп характеристикалар (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның, дефицитның (профицит) гомуми күләме йә урта сроклы финанс планы проекты;
- бюджет проектына аңлатма язуы;
- Чираттагы финанс елы һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның иң югары чиге;
- агымдагы финанс елына муниципаль берәмлек бюджетының көтелгән үтәлешен бәяләү;
- жирлек бюджетының керем чыганакалары реестры;
- бюджет законнарында каралган башка документлар һәм материаллар.

21 статья. Бюджет турында карар проекты карау

1. Муниципаль берәмлек Советы Башкарма комитет тарафыннан чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проекты кертелгәннән соң өч көн эчендә аны Лаеш муниципаль районы Контроль-хисап палатасына экспертиза үткөрү өчен жиберә.

2. Контроль-хисап палатасы 10 эш көне дәвамында бюджет турындагы карар проекты турында бәяләмә әзерли.

3. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты халык алдында тыңлауларда бастырып чыгарылырга һәм каралырга тиеш.

4. Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе һәм ачык тыңлаулар үткөрү нәтижеләре Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карар проекты караганда жирлек Советы комиссиясе тарафыннан исәпкә алына.

5. Бюджет турындагы карар проекты буенча килешмәгән сораулар килеп туган очракта, жирлек Советы Рәисе карары белән килештерү комиссиясе төзелергә мөмкин, аңа жирлек Советы Башкарма комитеты вәкилләренә тигез саны керә.

Килештерү комиссиясе бюджет турындагы карар проекты буенча бәхәслә мәсьәләләргә жирлек Советы рәисе раслаган регламент нигезендә карый.

Комиссия эшләп бетергән бюджет проекты советка раслауга тапшырыла.

6. Жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар жирлек Советы Рәисенә кул кую өчен жиберелә.

7. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында жирлекнең карары билгеләнгән тәртиптә рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

8. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында жирлек Советы карары Чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

22 статья. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проекты кабул итү нәтижеләре һәм бюджет турында карар кабул итү сроклары

1. Жирлек бюджеты турындагы карар жирлек Советы тарафыннан каралырга, расланырга, жирлек Советы Рәисе тарафыннан имзаланырга һәм чираттагы финанс елы башланганчы халыкка житкерелергә тиеш.

Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары бюджет турындагы карарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм бастырып чыгаруны тәмин итү буенча үз компетенциясе чикләрендә төрле чаралар күрергә тиеш.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар финанс елы башыннан үз көченә кермәгән очракта, бюджет белән вакытлыча идарә итү Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

IV Бүлек . Бюджет үтәлеше

23 статья. Бюджетны үтәү нигезләре

1. Бюджетның үтәлеше авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан тәмин ителә.

2. Бюджет үтәлеше жыелма бюджет язмасы һәм касса планы нигезендә оештырыла.

3. Бюджет касса бердәмлеге принцибы һәм чыгымнарның ведомство буйсынуы нигезендә башкарыла.

4. Бюджет үтөлешенә касса хезмәте Федераль казначылык тарафыннан башкарыла. Бюджетларның үтөлешенә казначылык хезмәте күрсәтү өчен федераль казначылыкта бюджетларның бердәм счетлары ачыла, алар аша бюджет үтөлеше буенча барлык операцияләр башкарыла.

27 статья. Жыелма бюджет язмасы

1. Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе тиешле финанс органы (бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы) тарафыннан билгеләнә.

Жыелма бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү финанс органы житәкчесе (бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларының жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе бюджеттан тыш дәүләт фондының идарә органы тарафыннан билгеләнә.

2_1. Жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре бюджет турындагы канунга (карарга) туры килергә тиеш.

Бюджет турындагы канунга (карарга) үзгәрешләр кертү турында закон (караар) кабул ителгән очракта, финанс органы житәкчесе (бюджеттан тыш дәүләт фонды идарәсе органы) жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр раслый.

3. Жыелма бюджет язмасына бюджет турындагы канунга (карарга) үзгәрешләр кертмичә, финанс органы житәкчесе (бюджеттан тыш дәүләт фонды идарәсе органы житәкчесе) карарлары нигезендә үзгәрешләр кертелергә мөмкин:

гавами норматив йөкләмәләрне башкару өчен каралган бюджет ассигнованиеләре бүлешкән очракта, - агымдагы финанс елында аларны үтәү өчен бюджет турында закон (караар) белән расланган күрсәтелгән ассигнованиеләрнең гомуми күләме чикләрендә, шулай ук аны расланган бюджет ассигнованиеләре составында резервланган акчаларны яңадан бүлү исәбеннән кимендә 5 процентка артып киткән очракта;

бюджет акчаларын алучылар (эш бирүчеләр) функцияләре һәм вәкаләтләре үзгәргән очракта, шулай ук дәүләт (муниципаль) милкен тапшыруга бәйле рәвештә, бюджет акчаларын алучылар (алучылар) карамагындагы үзгәрешкә, дәүләт (муниципаль) ихтыяжларын тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр закупкаларын үзәкләштерүгә, "Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алулар сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турында" 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законның 26 статьясындагы 2 һәм 3 өлешләре нигезендә һәм башкарма хакимият органнары (жирле үзидарә органнары) тарафыннан әлеге Кодексның 154 статьясындагы 5 пунктында каралган бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчаларына һәм (яисә) әлеге акчаларны суд чыгымнары өчен түләү, казна учреждениесе тарафыннан түләнәргә тиешле салымнар, жыемнар, пенялар, штрафлар суммаларын, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән социаль түләүләргә (гавами норматив

йөкләмәләргә кертелгән түләүләрдән тыш) арттыру исәбенә түләтүне күздә тоткан суд актларын үтәгән очракта;

- резерв фондлары акчаларыннан, шулай ук расланган бюджет ассигнованиеләре составында башкача резервланган акчалардан файдаланган (яңадан бүлгән) очракта, бюджет турындагы карарда аларны куллану күләме һәм юнәлешләре күрсәтеп;

конкурс нигезендә бирелә торган бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү очрагында;

бюджет ассигнованиеләре ағымдагы финанс елы белән план чоры арасында яңадан бүлешкән очракта - тиешле финанс елына дәүләт (муниципаль) хезмәт күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләме турындагы закон (карар) белән каралган чикләрдә;

максатчан билгеләнештәге субсидияләре, субвенцияләре, башка бюджетара трансфертларны бирү турында, федераль бюджеттан инфраструктур проектларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүгә Россия Федерациясе субъекты бюджетына федераль бюджеттан дотацияләр керү (федераль бюджеттан Россия Федерациясе субъекты бюджетына дотацияләр бирү турында килешү төзү) турында хәбәр алынган очракта һәм, бюджет турындагы закон (карар) белән расланган күләмнәрдән тыш, физик һәм юридик затлардан кире кайтарылмый торган керемнәре максатчан билгеләнеше булган акчаларны алган очракта, шулай ук күрсәтелгән акчаларның ихтыяжы булмаганда (кире кайтарылганда) кыскартылган очракта;

муниципаль учреждениеләр тибын (ведомствосын) һәм муниципаль унитар предприятиеләренә оештыру-хокукый рәвешләрен үзгәрткән очракта;

- хисап елында әлеге муниципаль контрактларның шартлары нигезендә түләнергә тиешле товарлар белән тәмин итүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә ағымдагы елның бюджет ассигнованиеләре арткан очракта, шул исәптән Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.22 статьясы нигезендә бирелгән йөкләмәләре казначылык белән тәмин итүнең үтәлмәгән суммасына, ағымдагы финанс елы башына әлеге муниципаль контрактларны үтәү өчен әлеге муниципаль контрактларны үтәү өчен файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләренә әлеге карарда билгеләнгән таләпләр нигезендә әлеге муниципаль контрактларны үтәү өчен кулланылмаган калдыгыннан артмаган күләмдә, ағымдагы финанс елы башына;

хисап финанс елында финанс белән тәмин итү чыганагы мондый субсидияләр булган субсидияләр алучыларның акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәкле чаралар чикләрендә бирелгән юридик затларга субсидияләр бирү өчен ағымдагы финанс елы башына файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре әлеге Кодекста билгеләнгән таләпләр нигезендә субсидияләр бирүгә файдаланылмаган калдыктан артыграк булмаган күләмдә ағымдагы финанс тәминаты чыганагы булган юридик затларга субсидияләр бирү өчен бюджет ассигнованиеләре арттырылган очракта;

бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү очрагында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 78.2 статьясындагы 2

пунктында һәм 79 статьясындагы 2 пунктында күрсәтелгән карарларга, муниципаль контрактларга яисә капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү турында килешүлөргә үзгәрешләр кертелгәннән соң күрсәтелгән муниципаль милек объектына капитал салуларны финанс белән тәмин итү ысулы үзгәргәндә муниципаль милек объектларына капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләр (юл фондларының бюджет ассигнованиеләреннән тыш) бирелгән очракта, шулай ук инвестицияләрне нигезләүне эзерләү һәм аның технологик һәм бәя аудитын уздыру максатларында, әгәр Россия Федерациясә законнары нигезендә инвестицияләрне нигезләүне эзерләү мәжбүри булса.

электрон сертификаттан файдаланып сатып алына торган товарларның, эшләрнең, хезмәт күрсәтүләрнең аерым төрләрән, аерым төрләрән, федераль законда билгеләнгән очрақларда, ағымдагы финанс елы башына файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләренең әлегә Кодекста билгеләнгән таләпләр нигезендә күрсәтелгән максатларга файдаланылмаган калдыгыннан артмаган күләмдә түләүгә ағымдагы финанс елында бюджет ассигнованиеләре арттырылган очракта.

Әлегә пунктның бишенче абзацында күрсәтелгән федераль бюджет акчалары Россия Федерациясә Финанс министрлығына карый. Әлегә пунктның бишенче абзацында күрсәтелгән Россия Федерациясә субъекты бюджеты, жирле бюджет акчалары тиешле финанс органына йә Россия Федерациясә субъекты законы, муниципаль берәмлек вәкиллекле органының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы муниципаль хокукый акты (бюджет турындагы кануннан (карардан) белән билгеләнгән очрақларда, бюджет акчаларын баш бүлүчегә каралган. Әлегә пунктның бишенче абзацында күрсәтелгән акчалардан файдалану (файдалану турында, аларны яңадан бүлү турында карарлар кабул итү тәртибе) тиешенчә Россия Федерациясә Хөкүмәте, Россия Федерациясә субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы, жирле администрация тарафыннан билгеләнә, моңа әлегә Кодекста билгеләнгән очрақлар керми.

Әлегә пунктта билгеләнгән нигезләрдә җыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү бюджет турындагы карар белән расланган бюджет ассигнованиеләре күләме чикләрендә гамәлгә ашырыла, моңа әлегә пунктның сигезенче һәм унынчы абзацларында билгеләнгән нигезләр керми, алар нигезендә җыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү бюджет турында карар белән расланган чыгымнарның гомуми күләмен арттырып башкарылырга мөмкин.

4. Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибендә бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бүлекчеләр, максатчан маддәләр, максатчан маддәләр, чыгымнар төрләрәнә төркөмнәре (төркөмнәре һәм төркөмнәре) буенча йә бюджет акчаларының төп бүлүчеләре, бүлекләр, бүлекчеләр, максатчан маддәләр (дәүләт (муниципаль) программалары һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), бюджет чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләре төркөмнәре (төркөмнәре һәм төркөмнәре) буенча жыелма бюджет язмалары һәм бюджет йөкләмәләре лимитларын раслау күздә тотыла.

Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибендә бюджет чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрлөрө төркөмнәре, төркөмчәләре (төркөмнәре, төркөмчәләре һәм элементлары) буенча бюджет йөкләмәләре лимитларын, шул исәптән төрлө максатчан статьялар һәм (яисә) бюджет чыгымнары төрлөрө, бюджет акчаларын баш бүлүчеләр өчен дифференциацияләнган раслау каралырга мөмкин.

Федераль бюджетның жыелма бюджет язмасын төзөгәндә һәм алып барганда аның күрсәткечләре федераль бюджет чараларын баш бүлүчеләр, бүлекләр, бүлекчәләр, максатчан маддәләр (Россия Федерациясе дәүләт программалары һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), чыгымнар төрлөрө төркөмнәре буенча раслана.

Федераль бюджет акчаларын баш бүлүчеләр өчен федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына һәм бюджет йөкләмәләре лимитына үзгәрешләр кертү Россия Федерациясе Финанс министры яисә аның вазыйфаларын башкаручы зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Чыгымнар буенча жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 190 һәм 191 статьяларында каралган очрактан тыш, чираттагы финанс елы башланганчы бюджет акчаларының баш бүлүчесенә житкерелә .

Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе белән жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертүнең иң чик сроклары, шул исәптән әлеге статьяда күрсәтелгән нигезләрнең төрлө төрлөрө буенча дифференциацияләнган билгеләнергә мөмкин.

1. 5. Жыелма бюджет язмасына бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләре кертелә, бюджетның бердәм сөетында калдыклар белән идарә итү операцияләреннән тыш.»;

2. Россия Федерациясе Финанс министры (Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт фонды идарәсе органы житәкчесе) карарлары нигезендә әлеге статьяның 3 пунктында билгеләнган нигезләргә өстәмә рәвештә федераль бюджет турындагы федераль законга үзгәрешләр кертмичә генә федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына (Россия Федерациясе бюджеттан тыш фонды бюджетының жыелма бюджет язмасына) түбәндәге нигезләрдә үзгәрешләр кертеләргә мөмкин:

әлеге Кодексның 94 статьясы нигезендә Россия Федерациясенә бурыч йөкләмәләрен кыскарта торган түләүләр башкарылган очракта;

федераль бюджеттан тыш дәүләт фондлары эшчәнлеген координацияләүне гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органының Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларының жыелма бюджет язмаларына тиешле үзгәрешләр кертәп, агымдагы финанс елында гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә федераль бюджет акчалары күрсәтмәсендә каралган бюджетара трансфертларның гомуми күләме чикләрендә гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә Россия Федерациясе бюджеттан тыш

дәүләт фондлары эшчәнлеген координацияләүне гамәлгә ашыручы тәкъдиме нигезендә федераль бюджет ассигнованиеләре бүленгән очракта;

федераль бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары төрләре арасында федераль бюджет дефицитын финанслау чыганакалары төрләре арасында федераль бюджет дефицитын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләренен гомуми күләме чикләрендә, тиешле финанс елына каралган, яңадан бүленгән очракта;

бюджет ассигнованиеләре бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга яңадан кертелгән очракта һәм федераль адреслы инвестиция программасында каралган Россия Федерациясе дәүләт милке объектларына капитал салуларны (Федераль юл фондының бюджет ассигнованиеләреннән тыш) гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү, федераль адреслы инвестиция программасына кертелгән чараларны (урланган инвестиция проектларын) төгәлләштерүгә бәйле рәвештә;

бюджет ассигнованиеләре Россия Федерациясе Кораллы Көчләрен, башка гаскәрләрен, хәрби формированиеләрен һәм органнарны, хәрби судларны, жинаять-үтәтү системасы учреждениеләрен һәм органнарын, Россия Федерациясенен мәжбүри үтәлеше органнарын, Федераль фельдъегерия элементәсе органнарын тотуга һәм аларга хезмәт күрсәтүгә, хәрби кадрлар әзерләүгә һәм тәэмин итүнең башка төрләренә бәйле үзара исәп-хисапларны тәэмин итү максатларында федераль бюджет чараларын баш бүлүчеләр арасында яңадан бүленгән очракта;

Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары нигезендә грантлар һәм стипендияләр бирүгә бәйле рәвештә бюджет ассигнованиеләре (конкурс нигезендә бирелә торган бюджет ассигнованиеләреннән тыш) яңадан бүленгән очракта;

Россия Федерациясе Федераль Собрание палаталары эшчәнлеген тәэмин итүгә каралган бюджет ассигнованиеләре яңадан бүленгән очракта;

Россия Федерациясенен дәүләт бурычына хезмәт күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләре аны хезмәт күрсәтүгә каралган бюджет ассигнованиеләренен гомуми күләме чикләрендә яңадан кертелгән очракта;

«Дәүләт оборона заказы турында» 2012 елның 29 декабрдәге 275-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә кораллануның дәүләт программасын тәэмин итү максатларында дәүләт оборона заказын гамәлгә ашыруга каралган бюджет ассигнованиеләре яңадан кертелгән очракта, шулай ук Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә кабул ителә торган дәүләт оборона заказының дәүләт заказчылары карарлары нигезендә;

федераль законнар, Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары нигезендә түбәндәгеләрдә каралган бюджет ассигнованиеләре яңадан бүленгән очракта:

Бәйсез Дәүләтләр Бердәмлеге пространствосында төзелгән халыкара оешмалар һәм берләшмәләр эчтәлегендә өлешләп катнашуга, чит дәүләтләр, халыкара икътисадый һәм финанс оешмалары һәм форумнар алдында Россия Федерациясе йөкләмәләрен үтәүгә,

халыкара эһәмияттәге чаралар эзерләүгә һәм уздыруга, халыкара эһәмияттәге чаралар эзерләүгә һәм уздыруга, халыкара икътисадый һәм финанс оешмаларында һәм форумнарда Россия Федерациясе катнашуына бәйле чаралар эзерләүгә һәм уздыруга, халыкара суд органнарының һәм чит дәүләтләрнең суд органнарының суд актларын үтәүгә, халыкара суд һәм юридик бәхәсләрендә Россия Федерациясе мәнфәгатьләрен халыкара суд һәм башка бәхәсләрдә, юридик һәм адвокатлык хезмәтләрендә, чит дәүләтләрнең суд органнарында суд процесслары кысаларында төзелгән жәмәгать килешүләрендә түләү, тышкы икътисадый эшчәнлек белән бәйле чаралар күрүгә бәйле суд гамәлләрен;

гражданлык персоналының, хәрби хезмәткәрләрнең һәм аларга тинләштерелгән затларның хезмәте өчен, хәрби хезмәткәрләргә һәм аларга тинләштерелгән затларга эштән киткәндә пособиеләр, башка пособиеләр һәм компенсацияләр түләүгә, дәүләт граждан хезмәткәрләре, гражданлык персоналы, хәрби хезмәткәрләр һәм аларга тинләштерелгән федераль башкарма хакимият органнары затлары санын реформалауга, оптимальләштерүгә бәйле рәвештә;

Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларының балансылыгын тәмин итүгә, мәжбүри пенсия иминләштерүенә һәм иминият кертемнәре тарифлары түбәнәюгә бәйле рәвештә Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларының төшөп калган керемнәрен компенсацияләүгә;

Россия Федерациясе Пенсия фонды, Россия Федерациясе Социаль иминләштерү фонды бюджетларын үтәү барышында барлыкка килгән бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, социаль түләүләрнең (хезмәтләрнең) аерым төрләрен финанс белән тәмин итү өчен халыкның пенсия һәм социаль тәминатына (әлеге пунктның унөчөнчә абзацында күрсәтелгән бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлүдән тыш);

тиешле бюджет ассигнованиеләренә ихтыяж билгеләнгән тәртиптә расланганнан соң гражданның аерым категорияләренә социаль ярдәм күрсәтүгә;

дәүләт хакимиятенә федераль органнарын (дәүләт органнарын) бетерү һәм үзгәртеп коруга бәйле чараларга;

Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары нигезендә Россия Федерациясе Хөкүмәтенә резерв фондының бюджет ассигнованиеләре, шулай ук максатчан билгеләнеше булган бюджетара трансфертлар бирүгә федераль бюджеттан бюджет ассигнованиеләре арттырылган очракта, ағымдагы финанс елына федераль бюджет турында федераль закон белән расланган чыгымнарның гомуми күләмен арттырып, 94 статьяның 4 пунктындагы бишенче, унынчы һәм унберенче абзацлар, 132 статьясындагы 4_2 пункты, 132_1 статьясындагы 3 пункты һәм 242 статьясындагы 1 пункты нигезендә федераль бюджет турында федераль закон белән расланган чыгымнарның гомуми күләмен арттырып;

хисап финанс елында финанс белән тәмин итү чыганагы мондый субсидияләр булган субсидияләр алучыларның акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәкле чаралар чикләрендә бирелгән юридик затларга субсидияләр бирү өчен ағымдагы финанс елы

башына файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре элге Кодекста билгеләнгән таләпләр нигезендә субсидияләр бирүгә файдаланылмаган калдыктан артыграк булмаган күләмдә агымдагы финанс тәминаты чыганагы булган юридик затларга субсидияләр бирү өчен бюджет ассигнованиеләре арттырылган очракта;

«Хәрби хезмәткәрләр, гражданнар гомерен һәм сәламәтлеген мәжбүри дәүләт иминләштерүе турында» хәрби жыеннарга чакырылган гражданнарның, Россия Федерациясә эчке эшләр органнарының, Дәүләт янгынга каршы хезмәтенен, жинаять-үтәтү системасы учреждениеләре һәм органнары хезмәткәрләренен, Россия Федерациясә милли гвардия гаскәрләре хезмәткәрләренен, Россия Федерациясә мәжбүри үтәтү органнары хезмәткәрләренен гомерен һәм сәламәтлеген мәжбүри дәүләт иминләштерүе турында» 1998 елның 28 мартындагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Россия Федерациясә законнары белән хәрби хезмәт каралган федераль башкарма хакимият органы яисә федераль дәүләт органы мәжбүри дәүләт иминиятен гамәлгә ашыру бурычларын үтәмәгән очракта, күрсәтелгән Федераль законда каралган вакыйгалар барлыкка килгәндә, мәжбүри дәүләт иминиятен гамәлгә ашырганда иминият суммалары исәпкә алынса;

установка капиталының расланган күләме турында федераль законнар нигезендә кабул ителгән карарларны үтәгән очракта;

Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән очракларда һәм тәртиптә Россия Федерациясә дәүләт программаларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүгә каралган бюджет ассигнованиеләре, Россия Федерациясә дәүләт программалары һәм (яисә) аларның структур элементлары арасында, шул исәптән агымдагы финанс елы белән план чоры арасында тиешле бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү белән бергә, федераль бюджетның тиешле дәүләт программасын гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләренен гомуми еллык күләменен 10 процентында, тиешле финанс елына бюджет ассигнованиеләренен гомуми күләмен федераль бюджет турында каралган федераль закон белән каралган күләмен арттырмыйча, ел дәвамында тулаем алганда ел дәвамында арттырылган очракта;

Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән очракларда һәм тәртиптә кабул ителә торган карарлар, бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга каралган яисә Россия Федерациясә дәүләт милке объектларына капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү, юридик затларга элге Кодексның 78 статьясындагы 8 пункты һәм 3 пунктының 3 пункты нигезендә субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре элге Кодексның 80 статьясындагы 1 пунктының өченче абзацы нигезендә бюджет инвестицияләре бүлеп бирелгән очракта, шулай ук федераль бюджеттан Россия Федерациясә субъектлары дәүләт милке объектларына (муниципаль милек) капитал салуларны финанслауга Россия Федерациясә субъектлары бюджетларына субсидияләр бирү өчен элге Кодексның 78 статьясындагы 8 пункты һәм 3 пунктының 3 пункты 3 бүлгә нигезендә субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре бирү;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенен резерв фондының бюджет ассигнованиеләре тиешле финанс елына каралган башка бюджет ассигнованиеләрен тиешле киметү исәбенә арткан очракта;

Россия Федерациясе Президенты һәм (яисә) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан Россия Федерациясенен кыйммәтле металл һәм кыйммәтле ташлар фондыннан кыйммәтле металл һәм кыйммәтле ташларны сату суммасын, агымдагы финанс елына федераль бюджет турында федераль законда каралган күләмнәрдән тыш, Россия Федерациясенен кыйммәтле металл һәм кыйммәтле ташлар сатып алу суммасын арттыру турында карар кабул ителгән очракта.

Федераль бюджетның (Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт бюджеты) жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керткәндә, әлеге пункт нигезендә хезмәт өчен түләүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру, федераль бюджет турындагы федераль законга (Россия Федерациясе бюджеттан тыш фонды бюджеты турындагы федераль закон) үзгәрешләр кертмичә генә, әлеге пунктның унөчөнчә абзацында билгеләнгән очрактардан тыш, рөхсәт ителми.

7_1. Федераль бюджетның жыелма бюджет язмасы белән расланган бюджет ассигнованиеләренен гомуми күләме агымдагы финанс елына федераль бюджет турында федераль закон белән расланган федераль бюджет чыгымнарының гомуми күләменә әлеге Кодекстың 241 статьясындагы 14 пункты нигезендә гамәлгә ашырыла торган мөлкәти кертем бирүгә бюджет ассигнованиеләре күләменә арттырырга мөмкин.

7_2. Россия Федерациясе Финанс министры карарлары нигезендә әлеге статьяның 3 һәм 7 пунктларында билгеләнгән нигезләргә өстәмә рәвештә федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына, федераль бюджет турында федераль законга үзгәрешләр кертмичә, федераль бюджет акчаларының баш күрсәтмәсендә (корралануның дәүләт программасын гамәлгә ашыруга каралган бюджет ассигнованиеләреннән тыш), күрсәтелгән бюджет ассигнованиеләре күләменен 10 проценты күләмендә үзгәрешләр кертелергә мөмкин.

Әлеге пунктта каралган яңадан бүлү башкарма хакимиятнең федераль органнары булган федераль бюджет акчалары баш күрсәтмәсендә каралган бюджет ассигнованиеләренә карата гына гамәлгә ашырыла:

дәүләт сәясәтен эшләү һәм гамәлгә ашыру, оборона өлкәсендә, эчке эшләр өлкәсендә, Россия Федерациясе милли гвардия гаскәрләре эшчәнлегенә өлкәсендә, дәүләт сагы өлкәсендә, разведка эшчәнлегенә өлкәсендә норматив-хокукый жайга салу функцияләре;

Россия Федерациясендә мобилизация эзәрлек һәм мобилизация өлкәсендә Россия Федерациясе Президенты тарафыннан вәкаләтләр үтәлешен тәэмин итү функцияләре, Россия Федерациясендә федераль фельдъегер элементсен тәэмин итү өлкәсендә махсус функцияләре;

Россия Федерациясе иминлеген тәэмин итү өлкәсендә дәүләт идарәсе.

Федераль бюджет турында федераль законга үзгөрешләр кертмичә әлеге пункт нигезендә федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына үзгөрешләр керткәндә түбәндәгеләр рөхсәт ителми:

хезмәт өчен түләүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру (акчалата түләү, акчалата бүлөкләү, акчалата хезмәт хакы);

башка бюджет ассигнованиеләрен арттыру өчен гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен киметү.

Әлеге пунктта каралган нигез әлеге статьяның 3 һәм 7 пунктларында каралган нигезләренә куллану мөмкин булмаган очракта гына кулланыла.

7_3. Россия Федерациясе Финанс министрлыгы әлеге статьяның 7_2 пунктында каралган нигез буенча федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына үзгөрешләр кертү һәм аларны Россия Федерациясе Федераль Собраниеесе Дәүләт Думасының милли оборонаны, милли иминлекне һәм хокук саклау эшчәнлеген тәэмин итүгә юнәлдерелгән чыгымнарын карау буенча комиссиясенә (алга таба әлеге пунктта - Комиссия) нигезләү буенча тәкъдимнәр кертә, ул "Дәүләт сәре турында" 1993 елның 21 июлендәге 5485-І номерлы Россия Федерациясе Законы нигезендә билгеләнгән таләпләренә үтәп.

Комиссия әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән алып бер эш көннән дә соңга калмыйча федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына үзгөрешләр кертүгә килешү яисә килешмәү турында карар кабул итә. Комиссия карары Россия Федерациясе Финанс министрлыгына һәм Россия Федерациясе Хисап палатасына жиберелә.

Комиссия әлеге пунктның икенче абзацында күрсәтелгән вакытта аны карауга кәртелгән тәкъдимнәр турында карар кабул итмәгән очракта, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына тиешле үзгөрешләр кертү турында карар кабул итәргә хокуклы.

7_4. Россия Федерациясе Финанс министрлыгы Дәүләт Думасына һәм Россия Федерациясе Федераль Собраниеесе Федерация Советына, Россия Федерациясе Хисап палатасына күрсәтелгән үзгөрешләр кәртелгән көннән алып өч эш көне эчендә федераль бюджетның жыелма бюджет язмаларының расланган күрсәткечләренә үзгөрешләр кертү турында мәгълүмат жиберә.

7_5. Россия Федерациясе Финанс министрлыгы әлеге статьяның 7 пунктының егерме өченче - егерме бишенче абзацларында каралган нигезләрдә жыелма бюджет язмасына үзгөрешләр кертү буенча тәкъдимнәр кертә, аны агымдагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләрен янадан бүлү буенча Россия Федерациясе Федераль Собраниеесе комиссиясенә карау өчен (алга таба әлеге пунктта - Комиссия) карый. Күрсәтелгән тәкъдимнәр Комиссия тарафыннан Дәүләт Думасына, Федерация Советына һәм Россия Федерациясе Хисап палатасына жиберелә.

Комиссия составына Дәүләт Думасыннан һәм Федерация Советыннан тугыз вәкил кертелә. Дәүләт Думасыннан комиссия составы Дәүләт Думасы карары белән раслана. Комиссиянең Федерация Советыннан составы Федерация Советы карары белән раслана.

Комиссия әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән соң өч эш көненнән дә соңга калмыйча федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертүгә йә күрсәтелгән тәкъдимнәрне Дәүләт Думасына карауга кертү турында карар кабул итә. Комиссия карары Россия Федерациясе Финанс министрлыгына, Дәүләт Думасына, Федерация Советына һәм Россия Федерациясе Хисап палатасына жиберелә.

Комиссия әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән алып өч эш көне эчендә аны карауга кертелгән тәкъдимнәр турында карар кабул итмәгән очракта, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән орган федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертү турында карар кабул итәргә хокуклы.

7_6. Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгы әлеге Кодексның 242 статьясындагы 5_2 пунктында каралган карарларны агымдагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләрен янадан бүлү буенча Россия Федерациясе Федераль Собрание комиссиясенә карау өчен тәкъдим итә (алга таба әлеге пунктта - Комиссия). Әлеге тәкъдимнәр Комиссия тарафыннан Дәүләт Думасына, Федерация Советына, Россия Федерациясе Хисап палатасына жиберелә.

Комиссия әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән соң өч эш көненнән дә соңга калмыйча Федераль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджетының жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертүгә йә күрсәтелгән тәкъдимнәрне Дәүләт Думасына карауга кертү турында карар кабул итә. Комиссия карары Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгына, Дәүләт Думасына, Федерация Советына, Россия Федерациясе Хисап палатасына жиберелә.

Әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән соң комиссия өч эш көне эчендә алар турында карар кабул итмәгән очракта, Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгы Федераль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджетының жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертү турында карар кабул итәргә хокуклы.

3. Бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм муниципаль берәмлекләренең вәкиллекле органнары муниципаль хокукый актлары (Россия Федерациясе субъектының Россия Федерациясе субъекты бюджеты турындагы законннан, Россия Федерациясе субъектының территорияль дәүләт бюджеттан тыш фонды бюджеты турындагы законннан һәм жирле бюджет турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының муниципаль хокукый актыннан тыш) бюджет турындагы канунга (карарга) үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына бюджет турындагы канунга (карарга) үзгәрешләр кертмичә генә, бюджет турындагы канунга (бюджеттан тыш территорияль дәүләт фондына идарә органы житәкчесенең) карарлары нигезендә үзгәрешләр кертү өчен өстәмә нигезләр

каралырга мөмкин һәм (яисә) бюджет турындагы канунда күрсәтелгән законнарда (карарда) өстәмә нигезләмәләр билгеләү турында нигезләмәләр каралырга мөмкин.

4. Әлеге статьяның 7 пунктының егерме өченче һәм егерме дүртенче абзацларында каралган карарлар нигезендә федераль бюджеттан бирелә торган акчаларга әлеге Кодекстың 130 статьясындагы 1 пунктының (Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына субсидияләр һәм субвенцияләр өлешендә) өченче абзацының, 3 пунктының бишенче һәм алтынчы абзацларының, 132 статьясындагы 4 пунктының 1 һәм 4_1 пунктының беренче һәм икенче абзацларының, 132_1 статьясындагы 1 пунктының һәм 1_2 пунктының беренче абзацларының, 133 статьясындагы 2 пунктының 2 пунктының 2 абзацларының нигезләмәләре кагылмый.

5. Әлеге статьяның 3 пунктында каралган карарлар һәм әлеге статьяның 8 пункты нигезендә каралган нигезләр нигезендә Россия Федерациясе субъектлары бюджетларыннан бирелә торган акчаларга әлеге Кодекстың 133 статьясындагы 3 пунктының 3 пунктының, 3 статьясындагы 3 пунктының алтынчы һәм жиденче абзацларының, 139 статьясындагы 4 пунктының беренче һәм бишенче абзацларының, 139_1 статьясындагы беренче өлешендә һәм жиденче абзацларының, 140 статьясындагы 5 пунктының нигезләмәләре кагылмый.

11. Әлеге Кодекстың 242 статьясындагы 5_2 пунктында каралган карарлар нигезендә Федераль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджетыннан бирелә торган акчаларга әлеге Кодекстың 133_2 статьясындагы 3 пункты нигезләмәләре кагылмый.

28 статья. Касса планы

1. Касса планы астында бюджетка керемнәрнең һәм агымдагы финанс елында бюджеттан күчөрмәләрнең фаразлануы, шул исәптән вакытлыча касса аермасын һәм вакытлыча буш акчалар күләмен билгеләү максатларында күздә тотыла.

2. Финанс органы (дәүләт бюджеттан тыш фонды белән идарә итү органы) касса планын төзү һәм алып бару тәртибен, шулай ук бюджет чараларын баш урнаштыручылар, бюджет керемнәрен баш администраторлары, бюджет дефицитын финанслау чыганакларының төп администраторлары тарафыннан касса планын төзү һәм алып бару өчен кирәкле белешмәләрнең составын һәм срокларын билгели.

Дәүләт (муниципаль) контрактларын, башка шартнамәләрне түләү буенча бюджеттан күчөрүләрне фаразлау дәүләт (муниципаль) ихтыяжларын тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алуны планлаштырганда билгеләнгән дәүләт (муниципаль) контрактлары, башка шартнамәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү срокларын һәм күләмнәрен исәпкә алып төзелә.

Касса планын төзү һәм алып бару финанс органы (дәүләт бюджеттан тыш фонд белән идарә итү органы) яки башкарма хакимиятнең вәкаләтле органы (жирле администрация) тарафыннан башкарыла.

Федераль бюджет үтәлешендә касса планын төзү һәм алып баруны федераль казначылык гамәлгә ашыра.

29 статья. Керемнәр буенча бюджет үтәлеше

Муниципаль берәмлек бюджетының керемнәр буенча үтәлешен күздә тотат:

- агымдагы финанс елында гамәлдә булган нормативлар, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, бюджет турында карар һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре, Татарстан Республикасы Законнары нигезендә Федераль казначылык органнары һәм бюджетка бүтән керемнәр нигезендә кабул ителгән башка муниципаль хокукый актлар буенча билгеләнгән нормативлар буенча билгеләнә торган салымнарны, җыямнарны һәм башка керемнәрне бүлүдән бердәм бюджет сәетына керемнәрне күчерү.;

- артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммасы һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар.;

- Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түләнгән яки артык алынган суммаларны исәпкә алу;

- Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләрнең бюджет керемнәре администраторы тарафыннан ачыклау;

- Федераль казначылык тарафыннан артык түләнгән яисә артык түләнгән салымнар, җыямнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтару (зачет, төгәлләштерү) өчен кирәкле артык бүленгән суммаларны, акчаларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар суммаларын һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны, тиешле бюджетларның бердәм сәетларыннан Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында керемнәрне исәпкә алу һәм аларны бүлү өчен, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән Федераль казначылыкның тиешле сәетларына күчерү.

30 статья. Чыгымнар буенча бюджет үтәлеше

Чыгымнар буенча бюджет үтәлеше Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

1. Чыгымнар буенча җирлек бюджеты, санкционирование һәм финанслау буенча мәҗбүри гамәлгә ашырыла торган процедураларны үтәп, бюджетның бердәм сәетында бюджет акчаларының факттагы булуы чикләрендә үтәлә.

Бюджетның чыгымнар буенча үтәлешен күздә тотат:

- Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;

- акчалата йөкләмәләрне раслау;

- акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү;

- акчалата йөкләмәләрнең үтәлешен раслау.

2. Бюджет йөкләмәләре аңа җиткерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә бюджет акчаларын алуы тарафыннан кабул ителә.

Бюджет акчаларын алуы бюджет йөкләмәләрен муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән бүтән шартнамәләр төзү юлы белән яисә закон, башка хокукый актлар, килешү нигезендә кабул итә.

4. Бюджет акчаларын алуы казначылык түләүләрен башкару турындагы боерык нигезендә (алга таба - күрсәтмә) һәм аларны түләүне санкцияләү өчен кирәкле башка документлар нигезендә, ә оператив-эзләү чараларын башкаруга һәм зыян күрүчеләргә, шаһитларга һәм җинаять суд эшендә катнашучыларга карата куркынычсызлык чараларын гамәлгә ашыруга бәйле очрактарда, бюджет акчалары хисабына акча йөкләмәләрен күрсәтмәләр ниигезендә (алга таба-күрсәтмә) түләү бурычын раслый.

5. Бюджет һәм акчалата йөкләмәләренә исәпкә кую, акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләү вакытында контроль гамәлгә ашырыла.:

- бюджет йөкләмәләренә тиешле лимитларын яисә бюджет акчаларын алуыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләрен, шулай ук бюджет йөкләмәсе турындагы мәгълүматның бюджет чыгымнары классификациясе кодына туры килүе белән Бюджет йөкләмәләрен арттырмау;

- тиешле бюджет йөкләмәсе турындагы мәгълүматның акчалата йөкләмәсе турындагы мәгълүматның исәпкә куелуы;

- акчалата йөкләмәне түләү өчен эш итүдә күрсәтелгән мәгълүматка, акчалата йөкләмә турында мәгълүматка туры килү-килмәү;;

- акчалата йөкләмәнең барлыкка килүен раслаучы документлар булу.

Бюджет йөкләмәсе муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән очракта, өстәмә рәвештә муниципаль контракт турындагы белешмәләренә муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законнарында каралган контрактлар реестрындагы белешмәләренә һәм муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсе, муниципаль контракт шартлары нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсе турындагы белешмәләренә муниципаль контракт шартларына туры килүен контрольдә тоту гамәлгә ашырыла.

Гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләренә түләү бюджет акчаларын алуыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләре чикләрендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5. Акчалата йөкләмәләренә үтәүне раслау физик яисә юридик затлар файдасына бюджетның бердәм сөтыннан, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларынан акчаларны күчәрүне раслый торган түләү документлары, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләрен үтәү буенча акчалата булмаган операцияләр үткәрүне раслый торган башка документларны тикшерү нигезендә гамәлгә ашырыла.

31 статья. Бюджет язмасы

1. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләренә бюджет язмалары жыелма бюджет язмасы белән расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләренә финанс органы тарафыннан расланган лимитлары нигезендә төзелә.

2. Бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Бюджет йөкләмәләре чыгымнары һәм лимитлары буенча бюджет язмасы күрсәткечләре, әлеге Кодекстың 190 һәм 191 статьяларында каралган очрактардан тыш, чираттагы финанс елы башына кадәр ведомство буйсынуындагы бюджет акчаларын бүлүчеләргә һәм (яисә) алучыларга житкерелә.

3. Бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибе бюджет акчаларын баш бүлүченә (бүлүченә) чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм элементлары) буенча расланган бюджет йөкләмәләре лимитларын детальләштерүне гамәлгә ашыру хокукын яисә бурычын билгеләргә мөмкин.

4. Жыелма бюджет язмасы күрсәткечләре нигезендә бюджет акчаларын баш бүлүченә чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткечләренә жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә үзгәртү рөхсәт ителми.

31 статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтөлеше

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтөлеше жыелма бюджет язмасы нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары тарафыннан, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә, бюджетның бердәм санында калган акчалар белән идарә итү операцияләреннән тыш, бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтәлгә тиешле акчалата йөкләмәләре түләүне санкцияләү жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

32 статья. Шәхси счетлар

1. Бюджет вәкаләтләре кысаларында бюджет үтөлеше буенча операцияләре исәпкә алу Федераль казначылыкта Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә ачыла торган шәхси счетларда башкарыла.

2. Федераль казначылыкта шәхси счетларны ачу һәм алып бару Федераль казначылык тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

33 статья. Бюджет сметасы

1. Казна учреждениесенең бюджет сметасы Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән тәртиптә төзелә, раслана һәм алып барыла.

Бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы булып торучы казна учреждениесенең бюджет сметасы әлеге орган җитәкчесе тарафыннан раслана.

2. Казна учреждениесенең бюджет сметасының расланган күрсәткечләре казна учреждениесе функцияләрен үтәүне тәмин итү буенча бюджет йөкләмәләрен кабул итү һәм (яки) үтәү өчен аңа җиткерелгән бюджет йөкләмәләре лимитларына туры килергә тиеш.

34 статья. Финанслауның иң чик күләмнәре

1. Чыгымнар буенча бюджетны үтәүне оештырганда бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә һәм алучыларга агымдагы финанс елының тиешле чорында акчалата йөкләмәләре түләүнең иң чик күләмен (финанслауның иң чик күләмнәрен) раслау һәм җиткерү карала.

2. Финанслауның иң чик күләме, тулаем алганда, бюджет акчаларын баш бүлүчегә һәм алучыга карата, бюджет акчаларын баш бүлүчеләре һәм алучыларны финанслауга гаризалар нигезендә, агымдагы финанс елы башыннан ай саен яки квартал саен арта бара торган нәтижә белән билгеләнә.

35 статья. Бюджет үтөлешендә бюджет турындагы карар белән расланган тыш фактта алынган керемнәрдән файдалану

1. Жирле бюджетны үтәгәндә бюджет турындагы карар белән расланган керемнәреннән гомуми күләмнән тыш фактта алынган керемнәр, агымдагы финанс елына

һәм план чорына бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, муниципаль бурычларны түләүгә, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 217 статьясындагы 3 пункттында каралган бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, муниципаль берәмлекнең гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә юнәлдерелергә мөмкин.

2. Максатчан билгеләнеше булган (аларны бирү турында хәбәрнамә алган очракта), шул исәптән әлегә Кодекстың билгеләнгән тәртиптә бюджетка керә торган субвенцияләр, субсидияләр, башка бюджетара трансфертлар, шулай ук бюджет үтәлеше турында карар белән расланган керемнәрдән тыш фактта субвенцияләр, фактта алынган физик һәм юридик затлардан кире кайтарылмый торган кертемнәр күрсәтелгән акчаларны бирү максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү белән арттыруга жибәрелә.

36 статья. Агымдагы финанс елы тәмамлану

1. Бюджет үтәлеше буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, әлегә статьяның 2 пункттында күрсәтелгән операцияләрдән тыш.

2. Федераль казначылык органнары тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 40 статьясы нигезендә хисап финанс елы керемнәрен Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында бүлү буенча операцияләргә тәмамлау һәм аларны тиешле бюджетларга күчерү агымдагы финанс елының беренче биш көнендә башкарыла. Күрсәтелгән операцияләр хисап финанс елы бюджеты үтәлеше турындагы хисапта чагылдырыла.

3. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көченә керә.

Агымдагы финанс елының соңгы эш көненә кадәр бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә бюджетның бердәм счетында калган акчалар чикләрендә бюджет йөкләмәләрен түләрگә тиеш.

4. Бюджет акчаларын алучылар тарафыннан бюджетның бердәм счетында кулланылмый калган бюджет акчаларының калдыклары агымдагы финанс елының соңгы ике эш көненнән дә соңга калмыйча бюджет акчаларын алучылар тарафыннан бердәм бюджет хисабына күчерелергә тиеш.

5. Агымдагы финанс елының 1 гыйнварына кулланылмаган, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертлар агымдагы финанс елының беренче 15 эш көне дәвамында бюджет керемнә кире кайтарылырга тиеш.

Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көченә керә.

Агымдагы финанс елының соңгы эш көненә кадәр бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә бюджетның бердәм счетында калган акчалар чикләрендә бюджет йөкләмәләрен түләргә тиеш.

Бюджет акчаларының баш администраторы тарафыннан максатчан билгеләнеше булган, максатчан билгеләнеше булмаган, максатчан кулланылмаган бюджетара трансфертларга ихтыяж булу (булмау) турында Карар кабул итү, шулай ук күрсәтелгән бюджетара трансфертларны кире кайтару, аларга ихтыяж булу турында Карар кабул иткәндә бюджет чыгымнары турындагы хисап нигезендә гамәлгә ашырыла., күрсәтелгән акчалар кергән көннән алып 30 календарь көненнән дә соңга калмыйча бирелә.

Максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларның файдаланылмаган калдыгы тиешле бюджет кеременә күчерелмәгән очракта, күрсәтелгән акчалар тиешле финанс органы тарафыннан Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп билгеләнә торган тәртиптә бюджет кеременә алынырга тиеш.

V Бүлек . Бюджет хисабын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау

37 статья. Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылыгы нигезләре

1. Бюджет исәбенә һәм бюджет хисаплылыгының бердәм методологиясе Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет исәбе авыл жирлегенә финанс һәм финанс булмаган активлары һәм йөкләмәләре торышы турында акчалата чагылыштагы мәгълүмат жыю, теркәү һәм гомумиләштерүнең, шулай ук әлеге активларны һәм йөкләмәләрне үзгәртә торган операцияләр турында мәгълүмат жыюның, теркәүнең һәм гомумиләштерүнең жайга салынган системасыннан гыйбарәт.

Бюджет исәбе Россия Федерациясенә бюджет классификациясен үз эченә алган счетлар планнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Бюджет исәбе счетлары планы һәм аны куллану буенча инструкция Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан раслана.

3. Бюджет хисаплылыгы үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) акча хәрәкәте турында хисап;
- 5) Аңлатма язуы.

4. Бюджет үтәлеше турындагы хисапта Россия Федерациясе бюджет классификациясе нигезендә керемнәр, чыгымнар һәм бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы буенча бюджет үтәлеше турындагы белешмәләр тупланган.

Бюджет үтәлеше балансында муниципаль берәмлекнең финанс һәм финанс активлары, хисап чорының беренче һәм соңгы көненә бюджет исәбе счетлары планы буенча йөкләмәләре турында белешмәләр бар.

Эшчәнлекнең финанс нәтижеләре турында хисапта хисап чорында эшчәнлекнең финанс нәтижеләре турында мәгълүмат тупланган һәм дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү кодлары буенча төзелә.

Акча хәрәкәте турындагы хисап бюджет акчалары белән дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү кодлары буенча операцияләрне чагылдыра.

Аңлатма язуында бюджет үтәлеше турындагы мәгълүмат, бюджет үтәлеше турындагы хисапта бирелгән өстәмә мәгълүмат, Россия Федерациясе Финанс министрлыгының норматив хокукый актларында билгеләнгән мәгълүматны ачуга карата таләпләр нигезендә тупланган.

5. Бюджет хисапчылыгы бюджет акчаларының баш администраторларының жыелма бюджет хисапчылыгы нигезендә төзелә.

6. Бюджет хисабы булып тора еллык. Район бюджеты үтәлеше турында хисап квартал саен була.

7. Бюджет хисабы Башкарма комитет тарафыннан тапшырыла.

8. Агымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда бюджет үтәлеше турындагы хисап Башкарма комитет тарафыннан раслана һәм Лаеш районы Контроль-хисап палатасына жиберелә.

Жирле бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап жирлек Советы карары белән расланьрга тиеш.

38 статья. Бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап авыл жирлеге Советында каралганчы тышкы тикшерелергә тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының бюджет хисапчылыгын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләүне үз эченә ала.

2. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасы тарафыннан башкарыла.

Башкарма комитет аңа бәяләмә эзерләү өчен агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча бюджет үтәлеше турында хисап бирә. Бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләү бер айдан да артмаган срокта башкарыла.

3. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә Контроль-хисап палатасы тарафыннан жирлек Советына бер үк вакытта Башкарма комитетка юллама белән тапшырыла.

4. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап авыл жирлеге Советына агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисап авыл жирлеге Уставы белән билгеләнгән тәртиптә халык алдында тыңлауларга чыгарылырга тиеш.

Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисап Совет карары белән расланырга һәм рәсми бастырып чыгарырга тиеш.

39 статья. Бюджет үтөлеше турында еллык хисапны эзерләү, карау һәм раслау

Ел саен, агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча, Башкарма комитет советка жирле бюджетның хисап финанс елы өчен үтөлеше турында хисап тапшыра.

Жирле бюджет үтөлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта бюджет үтөлеше турындагы карар проекты, Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар да тапшырыла.

Хисап финанс елында бюджет үтөлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

- бюджет керемнәрен классификацияләү кодлары буенча керемнәр ;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча чыгымнар ;

бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары ;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары исемлеге

1. Бюджет үтөлеше турында хисап кергән көннән алып өч тәүлек эчендә советка әлеге хисап тикшерү өчен Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасына жиберелә.

2. Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасы бер ай вакыт эчендә хисап финанс елы өчен бюджет үтөлеше турындагы хисапны тышкы тикшерү үткәрә һәм бәяләмә эзерли.

3. Совет Лаеш муниципаль районы Контроль-хисап палатасы Бәяләмәсен алганнан соң бюджет үтөлеше турындагы хисапны карый.

4. Бюджет үтөлеше турындагы хисапны карау нәтижәләре буенча Совет түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- жирле бюджет үтөлеше турындагы хисапны раслау турында;
- жирле бюджет үтөлеше турындагы хисапны кире кагу турында.

Бюджет үтөлеше турындагы карар кире кагылган очракта, ул мәгълүматларны дәрәс булмаган яки тулы булмаган чагылдыру фактларын бетерү һәм бер айдан артмаган срокта кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

40 статья. Муниципаль финанс контроле

1. Россия Федерациясе бюджет законнарын һәм башка норматив хокукый актларны үтәүне тәмин итү максатларында, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы муниципаль финанс контроле. Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, алдан һәм алга таба контрольләргә бүленә.

2. Бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә тышкы муниципаль финанс контроле Лаеш муниципаль районы Контроль-хисап палатасының контроль эшчәнлегә булып тора.

3. Бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә Эчке муниципаль финанс контроле Башкарма комитетның контроль эшчәнлегә булып тора.

4. Алдан контроль бюджет үтөлеше барышында бюджет бозуларны кисәтү һәм булдырмау максатларында башкарыла.

5. Алга таба контроль аларның үтөлешенә законлылыгын, исәп һәм хисапчылыкның дәрәсләген билгеләү максатларында бюджет үтөлеше нәтижәләре буенча гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль финанс тикшерүе органнарының бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.

7. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру объектлары һәм методлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.